

Số: /SNNMT-CNTYTS

Tuyên Quang, ngày tháng 8 năm 2025

V/v tăng cường công tác phòng chống,
khắc phục thiệt hại do thiên tai mùa
mưa bão năm 2025

Kính gửi: Ủy ban nhân dân các xã, phường.

Thực hiện Văn bản số 4844/BNMT-CNTY ngày 29/7/2025 của Bộ Nông nghiệp và Môi trường về việc chủ động phòng, chống dịch bệnh cho đàn vật nuôi sau mưa, lũ; Văn bản số 1377/CNTY-KHCNMT ngày 03/7/2025 của Cục Chăn nuôi và Thú y về việc tăng cường công tác phòng, chống, khắc phục thiệt hại do thiên tai mùa mưa bão năm 2025.

Theo Trung tâm Dự báo khí tượng thủy văn Quốc gia, dự báo thời tiết từ nay đến tháng 9/2025 khu vực Bắc Bộ sẽ có cường độ nắng, nóng gay gắt hơn so với cùng kỳ năm 2024, đan xen là các đợt mưa, bão gây sạt lở, lũ lụt tạo điều kiện thuận lợi cho vi khuẩn, vi rút phát triển và gây bệnh cho đàn gia súc, gia cầm và thủy sản. Vì vậy để chủ động ứng phó với các hiện tượng bất thường của thời tiết, nhằm hạn chế đến mức thấp nhất thiệt hại đối với vật nuôi, thủy sản trên địa bàn tỉnh. Sở Nông nghiệp và Môi trường trân trọng đề nghị:

1. Ủy ban nhân dân các xã, phường

- Đẩy mạnh công tác tuyên truyền phổ biến, hướng dẫn các quy định của Luật Chăn nuôi, Luật Thú y, Luật Thủy sản và các văn bản hướng dẫn thi hành luật; chủ động trong phòng chống thiên tai, dịch bệnh; cập nhật thường xuyên, thông báo kịp thời, chính xác, đầy đủ diễn biến thời tiết, dịch bệnh gia súc, gia cầm, thủy sản đến các cơ sở, hộ chăn nuôi và nuôi trồng thủy sản.

- Chỉ đạo công chức phụ trách nông nghiệp, nhân viên chăn nuôi và thú y xã, phường hướng dẫn các cơ sở, hộ chăn nuôi, nuôi trồng thủy sản áp dụng các biện pháp chăm sóc, nuôi dưỡng phù hợp với đàn gia súc, gia cầm và thủy sản trong mùa nắng nóng, mưa lũ.

- Hướng dẫn các cơ sở, hộ chăn nuôi, nuôi trồng thủy sản thường xuyên theo dõi sức khỏe đàn gia súc, gia cầm và thủy sản, để sớm phát hiện những con bị ốm, bị bệnh. Kịp thời báo cho công chức phụ trách nông nghiệp, nhân viên chăn nuôi và thú y xã, phường, đồng thời báo cho Trạm Chăn nuôi, Thú y và Thủy sản khu vực gần nhất để kiểm tra, xác minh và xử lý kịp thời; tổ chức tiêm phòng đầy đủ các loại vắc xin cho đàn vật nuôi theo quy định.

- Thành lập các tổ kiểm tra, hướng dẫn công tác phòng chống nắng nóng, dịch bệnh cho đàn gia súc, gia cầm và thủy sản tại các cơ sở, hộ chăn nuôi, nuôi trồng thủy sản; tổ chức các lớp tập huấn kỹ thuật cho các cơ sở, hộ chăn nuôi, nuôi trồng thủy sản trên địa bàn quản lý theo kế hoạch hằng năm.

(Có Văn bản số 1377/CNTY-KHCNMT ngày 03/7/2025
của Cục Chăn nuôi và Thú y; hướng dẫn gửi kèm theo)

2. Giao cho các đơn vị trực thuộc Sở:

2.1. Chi cục Chăn nuôi, Thú y và Thủy sản

- Phối hợp chặt chẽ với Ủy ban nhân dân các xã, phường trong việc theo dõi tình hình thời tiết, chủ động tham mưu cho Sở Nông nghiệp và Môi trường trong việc chỉ đạo phòng chống, khắc phục thiệt hại do thiên tai, dịch bệnh vật nuôi, thủy sản trên địa bàn tỉnh; theo dõi tình hình thiệt hại đàn vật nuôi, thủy sản tổng hợp báo cáo Sở theo quy định.

- Chỉ đạo các Trạm Chăn nuôi, Thú y và Thủy sản khu vực phân công viên chức phụ trách bám sát địa bàn theo dõi, hướng dẫn, kiểm tra, đôn đốc công tác phòng chống nắng nóng, lụt bão và khắc phục thiệt hại do thiên tai, dịch bệnh trên đàn vật nuôi, thủy sản; giám sát chặt chẽ tình hình dịch bệnh trên đàn vật nuôi, thủy sản tại địa bàn được phân công phụ trách.

2.2. Trung tâm Thủy sản

- Tăng cường hướng dẫn, kiểm tra, đôn đốc các đơn vị trực thuộc thực hiện tốt công tác quản lý, chăm sóc đàn cá bố mẹ, đàn cá giống trong mùa nắng nóng, lụt bão; tiếp tục thực hiện hiệu quả các biện pháp phòng, chống nắng nóng, lụt bão và dịch bệnh thủy sản theo Văn bản số 70/TTQT ngày 23/5/2025 của Trung tâm Quan trắc Môi trường và Bệnh thủy sản Miền Bắc; Văn bản số 106/CNTYTS-KT ngày 15/5/2025 của Chi cục Chăn nuôi, Thú y và Thủy sản.

- Tập trung sản xuất và quản lý tốt chất lượng giống thủy sản, nhất là các loài cá đặc sản, cá có giá trị kinh tế cao để đáp ứng nhu cầu nuôi thương phẩm của nhân dân.

2.3. Trung tâm Khuyến nông

Phối hợp với Báo và Đài Phát thanh - Truyền hình tỉnh thông tin kịp thời về diễn biến tình hình thời tiết, khí hậu trên địa bàn tỉnh đến người dân; thực hiện tốt công tác tuyên truyền, hướng dẫn người dân áp dụng các biện pháp phòng, chống nắng nóng, lụt bão và dịch bệnh trên đàn gia súc, gia cầm và thủy sản.

Sở Nông nghiệp và Môi trường trân trọng đề nghị UBND các xã, phường quan tâm thực hiện./.

Nơi nhận:

- Như kính gửi (Phối hợp);	(Báo cáo)
- Cục Chăn nuôi và Thú y;	
- Cục Thủy sản và Kiểm ngư;	
- Giám đốc Sở;	
- Các Phó GD Sở;	(Thực hiện);
- Chi cục CNTYTS;	
- Trung tâm Khuyến nông;	
- Trung tâm Thủy sản;	
- Trang thông tin điện tử của Sở (đăng tin);	
- Lưu: VT, CNTS. (Thông)	

**KT. GIÁM ĐỐC
PHÓ GIÁM ĐỐC**

Trịnh Văn Bình

HƯỚNG DẪN

Một số biện pháp phòng chống nắng nóng, lụt bão và dịch bệnh cho đàn gia súc, gia cầm và thủy sản trên địa bàn tỉnh Tuyên Quang (Kèm theo Văn bản số /SNNMT-CNTYTS ngày /7/2025 của Sở Nông nghiệp và Môi trường)

I. Phòng, chống nắng nóng, dịch bệnh cho gia súc, gia cầm

1. Chuồng trại

- Kiểm tra, gia cố lại chuồng nuôi đảm bảo chắc chắn, sạch sẽ, thoáng mát, thích hợp với từng đối tượng vật nuôi. Phủ lá cọ, rơm, trồng cây dây leo,... lên mái chuồng để chống nóng trực tiếp. Những ngày nắng, nóng phun nước lên mái chuồng, phun sương trong chuồng nuôi và bố trí đủ quạt điện để quạt mát, tránh làm tăng độ ẩm trong chuồng nuôi. Chuẩn bị đầy đủ phen, lưới chống nóng, bạt để chủ động che chắn chống nắng và chống mưa vào chuồng nuôi.

- Khơi thông rãnh thoát nước thải và xử lý chất thải đảm bảo vệ sinh môi trường theo đúng quy định. Trong chăn nuôi lợn và trâu bò: Thu gom, chuyển phân, chất thải ra khỏi chuồng hằng ngày và đưa vào nơi ủ riêng.

- Đối với các trang trại chăn nuôi công nghiệp, quy mô lớn chủ động nguồn cung cấp điện, nước để đảm bảo phục vụ sản xuất.

- Trồng cây xung quanh khu vực chuồng nuôi tạo bóng mát.

2. Chế độ chăm sóc nuôi dưỡng

2.1. Thức ăn, nước uống:

- Tăng cường thức ăn giàu đạm; giảm tinh bột, chất béo trong khẩu phần. Những đợt nắng nóng kéo dài chú ý chia khẩu phần cho ăn nhiều bữa, cho ăn vào lúc sáng sớm, chiều mát và buổi tối, hạn chế cho ăn vào buổi trưa. Những ngày nắng nóng, tăng cường khẩu phần thức ăn xanh.

- Cung cấp đủ nước sạch, bổ sung chất điện giải và bổ sung các loại vitamin đặc biệt là Vitamin C cho gia súc, gia cầm uống để tăng sức đề kháng và giải nhiệt.

2.2. Mật độ chăn nuôi:

- Đối với gia cầm: Nuôi nhốt với mật độ vừa phải như: gà úm 50- 60con/m², gà 0,5-1,0kg nhốt 20-30con/m², gà 2-3kg nhốt 7-10con/m². Nếu nóng quá có thể thả ra vườn, gốc cây quanh chuồng. Đối với gà để tránh nuôi quá béo bằng cách giảm bớt năng lượng trong khẩu phần, cho ăn thêm rau xanh, cho ăn cám chất lượng tốt.

- Đối với lợn: Mật độ nuôi nhốt đối với nái 3-4m²/con, lợn thịt 2m²/con.

2.3. Quản lý vật nuôi

- Đối với trâu, bò, lợn mùa nắng nóng nên tắm chải cho gia súc 2-3 lần/ngày để làm giảm nhiệt cho cơ thể và phòng, chống các bệnh ngoài da. Thời gian chăn thả gia súc: Buổi sáng từ 6-9 giờ sáng, buổi chiều chăn thả muộn từ 16-18 giờ

chiều. Những ngày nắng nóng, thời điểm nhiệt độ thường cao nhất là từ 12-16 giờ trong ngày, không chăn thả và cho trâu, bò nghỉ làm việc, nhốt tại chuồng hoặc tại các khu vực có bóng mát, cây xanh.

- Theo dõi, giám sát chặt chẽ tình trạng của đàn vật nuôi, phát hiện gia súc, gia cầm ốm, bị bệnh để cách ly, điều trị, xử lý kịp thời; đặc biệt là với các bệnh đường tiêu hoá, hô hấp và các bệnh truyền nhiễm. Tiêm phòng đầy đủ các loại vắc xin đề phòng bệnh cho đàn gia súc, gia cầm theo quy định.

2.4. Vận chuyển vật nuôi:

Nên vận chuyển vào sáng sớm, chiều mát, đảm bảo mật độ vận chuyển. Vận chuyển đường dài chú ý xây dựng lộ trình cho vật nuôi nghỉ ngơi, bổ sung thức ăn, nước uống và kiểm tra sức khỏe trong quá trình vận chuyển.

3. Công tác vệ sinh thú y

- Tăng cường vệ sinh, tẩy uế chuồng trại và dụng cụ chăn nuôi, định kỳ phun thuốc sát trùng, tiêu độc để chống ve, mòng, ruồi, muỗi, bọ mạt... là những tác nhân truyền và gây bệnh trong mùa hè.

- Đảm bảo chuồng nuôi luôn sạch sẽ, khô ráo, cống rãnh không đọng phân, nước thải nhằm hạn chế phát sinh ruồi, muỗi, và các sinh vật gây bệnh khác.

- Định kỳ 2-3 lần/tuần phun thuốc sát trùng chuồng trại và khu vực xung quanh.

- Tiêm phòng đầy đủ các loại vắc xin cho vật nuôi; tẩy giun sán cho vật nuôi; diệt chuột, bọ xung quanh chuồng trại.

- Thường xuyên kiểm tra, theo dõi phát hiện sớm các gia súc, gia cầm ốm, bị bệnh để cách ly, điều trị, xử lý kịp thời tránh lây lan dịch bệnh.

II. Một số giải pháp kỹ thuật ứng phó tình hình thời tiết nắng nóng kéo dài, mưa dông bất thường và áp thấp nhiệt đới, lụt bão đối với thủy sản

1. Đối với thủy sản nuôi trong ao, bể

- Kiểm tra bờ, cống ao, bể để tránh hiện tượng rò rỉ nước. Duy trì mực nước trong ao, bể trên 1,5 m, tích cực tạo ôxy cho ao, bể nuôi bằng máy quạt nước, máy sục khí vào thời điểm 10 -18 giờ và ban đêm. Những nơi có điều kiện thay nước có thể thay từ 15-20% lượng nước cũ và cấp thêm nước mới vào ao, bể dưới dạng phun mưa (tốt nhất vào sáng sớm).

- Dùng lưới lan che phủ 2/3 diện tích mặt ao, bể, phủ lưới lan cao hơn mặt nước 2m để hạn chế bức xạ của ánh sáng mặt trời, ổn định nhiệt độ nước trong ao, tránh gây sốc cho thủy sản nuôi.

- Giảm 50% lượng thức ăn khi trời nắng nóng gay gắt. Bổ sung Vitamin C, khoáng chất, chế phẩm sinh học vào thức ăn nhằm tăng cường sức đề kháng, duy trì đàn thủy sản nuôi.

- Hằng tuần nên dùng vôi bột hòa tan tạt đều khắp ao vào buổi chiều mát để khử trùng nguồn nước và ổn định pH trong ao với hàm lượng 2 - 3 kg vôi bột/100m³

nước (**Lưu ý:** Những ngày nắng nóng phải ngâm vôi từ đêm hôm trước, không hoà vôi tạt trực tiếp vào ao).

- Chủ động thu hoạch thủy sản nuôi khi đạt kích cỡ thương phẩm hoặc san thưa mật độ ngay khi thiếu nước, hạn hán xảy ra.

2. Đối với thủy sản nuôi trong lồng, bè

- Cơ sở nuôi đảm bảo mật độ lồng nuôi phù hợp; thường xuyên theo dõi, kiểm tra sức khỏe thủy sản nuôi, thu gom thức ăn thừa, xác thủy sản chết, sử dụng lưới lan che bề mặt lồng nuôi để giảm ánh sáng trực tiếp xuống đáy lồng nuôi.

- Khi mực nước trên sông/hồ giảm cần hạ thấp lồng nuôi hoặc di chuyển lồng nuôi đến nơi có mực nước sâu để bảo đảm độ sâu luôn ở mức 2,5 - 3,0 m.

- Giảm 50-70% lượng thức ăn hàng ngày hoặc ngừng cho ăn vào những ngày nắng nóng gay gắt. Chọn loại thức ăn có hàm lượng dinh dưỡng cao kết hợp với việc bổ sung Vitamine C, khoáng chất, chế phẩm để duy trì sức khỏe thủy sản nuôi.

- Thường xuyên theo dõi, kiểm tra sức khỏe thủy sản nuôi, thu gom thức ăn thừa, xác thủy sản bệnh, chết, vệ sinh lồng nuôi. Treo túi vôi từ 2 - 4 túi, mỗi túi 2-4 kg ở lồng nuôi để hạn chế sự phát triển của mầm bệnh.

- Chuẩn bị sẵn sàng máy bơm, máy sục khí, trang thiết bị cần thiết và nguyên nhiên vật liệu ứng phó với các biến động môi trường. Thường xuyên kiểm tra môi trường và hoạt động của thủy sản nuôi, nhất là vào sáng sớm, chiều tối. Kiểm tra phát hiện sớm những biểu hiện bất thường để kịp thời xử lý.

- Tiến hành thu tủa khi thủy sản nuôi đạt kích cỡ thương phẩm. Hạn chế đánh bắt, san thưa, vận chuyển, thả giống vào những ngày nắng nóng, thời điểm nắng nóng trong ngày.

3. Hướng dẫn cơ sở nuôi các biện pháp phòng chống và khắc phục thiệt hại do áp thấp nhiệt đới (ATNĐ), mưa bão, lũ xảy ra

a) Trước khi có ATNĐ, mưa bão, lũ:

- Thu hoạch toàn bộ hoặc thu tủa thủy sản nuôi khi đạt kích cỡ thương phẩm;

- Nạo vét kênh mương; đặt cống xả tràn, phát quang cành cây quanh bờ ao;

- Kiểm tra, gia cố lại hệ thống dây neo, phao lồng; vệ sinh lồng bè thông thoáng; khi cần thiết, di chuyển lồng bè vào khu vực kín gió, có dòng chảy nhẹ. Trường hợp không di chuyển được lồng bè cần che chắn mặt lồng/bè bằng lưới có kích thước mắt lưới phù hợp để hạn chế thủy sản nuôi thoát ra ngoài;

- Chuẩn bị các trang thiết bị, hóa chất, nguyên nhiên vật liệu (lưới, đăng chắn, dụng cụ cọc tre, cuốc xẻng, máy phát điện, mô tơ quạt nước, vôi, thuyền, phao cứu sinh...) cần thiết để chủ động gia cố, sửa chữa hệ thống bờ ao, cống, đăng chắn khi có tình huống xấu xảy ra;

- Chủ động gia cố nhà cửa, trang trại đảm bảo an toàn khi có mưa, bão; Sơ tán lao động về nơi trú ẩn an toàn đảm bảo không có thiệt hại về người.

b) Biện pháp khắc phục sau ATNĐ, mưa bão, lũ:

- Xả bớt nước trên tầng mặt để giảm bớt lượng nước mưa trong ao; tiến hành chạy máy quạt nước, sục khí nhằm hạn chế sự phân tầng nước đối với những ao nuôi thâm canh có mật độ cao.

- Kiểm tra, xử lý các yếu tố môi trường nước ao, hồ, nơi đặt lồng bè nuôi, đảm bảo các yếu tố môi trường nằm trong giới hạn cho phép. Di chuyển lồng bè đến vùng nuôi có chất lượng nước phù hợp (nếu cần thiết).

- Bổ sung vitamin hoặc chế phẩm sinh học vào thức ăn để tăng sức đề kháng cho thủy sản nuôi; thường xuyên theo dõi sức khỏe của thủy sản nuôi để có biện pháp xử lý kịp thời.

- Sử dụng thuốc, hoá chất để tiêu độc, khử trùng và xử lý môi trường nước sau khi mưa, bão, lũ tan (nếu bị ô nhiễm).

- Nếu có thủy sản bị chết cần xử lý theo hướng dẫn của cơ quan quản lý địa phương để tiêu độc, khử trùng và xử lý môi trường nước. Hướng dẫn người nuôi thống kê chính xác diện tích, mức độ thiệt hại để có cơ sở đề xuất hỗ trợ cho người dân khôi phục sản xuất theo quy định.

Trên đây là hướng dẫn một số biện pháp kỹ thuật phòng, chống nắng nóng, phòng chống lụt bão và dịch bệnh cho vật nuôi, thủy sản trên địa bàn tỉnh Tuyên Quang./.
